

APSTIPRĪNU

Smiltenes novada dome

Kārlis Lapiņš

Smiltenes novada domes
izpilddirektors

Rīkojums Nr. 341-P, 02.10.2015.

Vidusezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi

SASKAŅOTS

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides
zinātniskais institūts "BIOR"

G. Kornilovs

Zinātniskais institūts "BIOR"
Zivju resursu pētniecības
departamenta vadītājs

Georgs Kornilovs

SASKAŅOTS

Valsts vides dienesta
Valmieras reģionālā vides pārvalde

15.09.2015. rēstule Nr. 8.5-19/1882
Arīna V. Lakuciņa
nīroja administratore

Rīga, 2015

Darba izpildītāji – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas darbinieki:

Jānis Birzaks, laboratorijas vadītājs

Ēriks Aleksejevs, vadošais pētnieks

Jānis Aizups, pētnieks

Jānis Bajinskis, pētnieks

Toms Zālāns, asistents

Edmunds Bērziņš, asistents

1. Ūdenstilpes raksturojums

Vidusezers atrodas Smiltenes novada teritorijā ($25^{\circ} 54' 35''$ / $57^{\circ} 25' 33''$).

Ievērojot Civillikuma 1102., 1108. un 1113.pantu, kā arī MK 15.12.1998. noteikumu Nr. 453 "Par Zvejas tiesību izmantošanu privātajos ūdeņos" 2.punktu, zvejas tiesības tajā pieder ūdeņu īpašniekiem.

Vidusezera platība ir 2,91 ha (Smiltenes novada domes 2011.gada 27.oktobra lēmums Nr. 15 "Par zemes vienību piederību un piekritību"). "BIOR" 03.06.2015. veiktajos mērījumos maksimālais konstatētais dziļums – 2,5 m.

Vidusezers ir mākslīga ūdenskrātuve, kas izveidota uz Gaujas pietekas Abula.

Tās grunts pārsvarā dūņaina, vietām smilšaina.

Viršūdens aizaugums, ko veido kosas, grīšļi, kalnes, vilkvālītes un citi ūdensaugi, novērtēts ap 20% no ūdenskrātuves ūdens virsmas platības.

Vidusezers pieder pie eitrofa tipa ūdenstilpēm, kam parasti raksturīga augsta potenciālā zivju produktivitāte.

Vidusezers izveidots Smiltēnē Vecā parka teritorijā. Krastmala apaugusi ar kokiem un krūmiem. Blakus atrodas Smiltenes Profesionālā vidusskola. Kopumā ūdenskrātuves ūdens kvalitāte atbilst zivsaimniecības vajadzībām.

Saskaņā ar Smiltenes pilsētas teritorijas plānojumu 2006.–2018. gadam Abulam aizsargjoslas platums ir 10 m.

Saskaņā ar Zvejniecības likumu, ap ūdenskrātuves krastu noteikta 4 m plata tauvas josla, ko zvejnieki un makšķernieki drīkst izmantot, pārvietojoties gar krastu, bet citām ar zvejniecību saistītām vajadzībām to var izmantot pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku.

2. Ihtiofauna

Vidusezerā 03.06.2015.tika veikta kontrolzveja, izmantojot tīklus ar līnuma acu izmēru 8, 13, 15, 18, 20, 30, 40 un 50 mm, kā arī mazuļu vadu (līnuma acu izmērs āmī – 5 mm).

2015. gada kontrolzvejā Vidusezerā tika konstatētas 6 zivju sugas: līdaka *Esox lucius*, plaudis *Abramis brama*, rauda *Rutilus rutilus*, rudulis *Scardinius erythrophthalmus*, ausleja *Leucaspis delineatus* un asaris *Perca fluviatilis*.

Ar 8 – 18 mm tīkliem noķertas 3 sugu zivis, no kurām pēc skaita: raudas – 73%, ruduļi – 15% un asari – 12%.

Ar 20 – 30 mm tīkliem noķertas 5 sugu zivis, no kurām pēc skaita: raudas – 51%, ruduļi – 42%, plauži – 3%, līdakas – 2% un asari – 2%.

Ar 40 – 50 mm tīkliem noķertas 4 sugu zivis, no kurām pēc skaita: plauži – 93%, raudas – 3%, līdakas – 2% un ruduļi – 2%.

Ar mazuļu vadu noķertas 6 sugu zivis: līdaka, plaudis, rauda, rudulis, ausleja un asaris.

Oficiālas zivju ielaišanas Vidusezerā nav zināmas.

3. Udenskrātuves līdzšinējā zivsaimnieciskā izmantošana

Agrākajos gados un mūsdienās ūdenskrātuvi izmanto makšķerēšanai.

4. Zivju krājumu raksturojums

2015. gada kontrolzvejā ar 20 – 30 mm tīkliem noķertas 5 sugu zivis, no kurām pēc masas: raudas – 42%, ruduļi – 38%, līdakas – 14%, plauži –

3% un asari – 3%. Ar 40 – 50 mm tīkliem noķertas 4 sugu zivis, no kurām pēc masas: plauži – 89%, līdakas – 8%, rudiļi – 2% un raudas – 1%.

Kopumā, spriežot pēc kontrolzvejas rezultātiem, Vidusezera zivju krājumu pamatmasu veido plauži, raudas, rudiļi, līdakas un asari. Kontrolzvejā uz 15 m garu tīklu ar līnuma acu izmēru 20 – 30 mm vidēji noķerts 3,1 kg zivju, bet uz 30 m garu 40 – 50 mm tīklu – 16,8 kg, kas ir labs rezultāts Latvijas ūdenstilpēm atbilstošā sezonā un ļoti labs atbilstoša tipa ūdenstilpēm. Iespējams, ka šāds rezultāts skaidrojams ar zivju migrāciju no Tepera ūdenskrātuves, kad tika pazemināts tās ūdens līmenis.

5. Iespējamā ūdenskrātuves zivsaimnieciskā izmantošana

5.1. Dabisko zivju krājumu izmantošana

Zivis tiek makšķerētas, izmantojot to pašatražošanos. Zivju ielaišana netiek veikta. Lomu pamatmasu veidos plauži, raudas, rudiļi, līdakas un asari. Ūdenskrātuves ikgadējā potenciālā galveno makšķerēšanā izmantojamo zivju sugu kopējā produktivitāte varētu būt ap 50 kg/ha, kas pie ūdenskrātuves laukuma 2,9 ha dod ap 0,15 t gadā.

5.2. Zivju krājumu mākslīga papildināšana

- Gadījumā, ja līdakas tiek intensīvi makšķerētas, var veikt to kāpuru (ap 500 gab./ha jeb 1,5 tūkst. gab. gadā) vai mazuļu (ap 100 gab./ha jeb 0,3 tūkst. gab. gadā) ielaišanu uz izmantojamo (dotajai zivju sugai piemērotāko) platību – aptuveni 2,9 ha.

- Ezerā iespējams ielaist arī divvasaru karpas ap 50 gab./ha jeb 0,15 tūkst. gab. gadā uz izmantojamo platību – aptuveni 2,9 ha. Mazāka

izmēra karpu ielaišana būs samērā neefektīva, jo tās labāk par vietējām zivīm pieejamas līdakām.

- Iespējama arī dažāda vecuma sudrabkarūsu ielaišana līdz 100 gab./ha jeb ap 0,3 tūkst. gab. gadā uz izmantojamo platību – aptuveni 2,9 ha.

6. Ūdenskrātuves zivsaimnieciskās izmantošanas noteikumi

6.1. Rūpnieciskā zveja

6.1.1. Zivju rūpnieciskā zveja ūdenskrātuvē nav paredzēta.

6.2. Amatierzveja – makšķerēšana

6.2.1. Makšķerēšana veicama, ievērojot vispārējos makšķerēšanas noteikumus.

6.2.2. Ūdenskrātuvē var organizēt licencēto makšķerēšanu.

6.2.3. Licencēto makšķerēšanu organizē, saņemot pašvaldības pilnvarojumu un ievērojot Ministru kabineta 2003. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 574 "Licencētās amatierzvejas – makšķerēšanas – kārtība" prasības, noteiktā kārtībā izstrādājot licencētās makšķerēšanas nolikumu, kurā var tikt paredzētas atkāpes no vispārējiem makšķerēšanas noteikumiem, ja:

- tiek nodrošināta regulāra zivju krājumu papildināšana makšķernieku vajadzībām, ielaižot zivis, kas ir galvenie makšķerēšanas objekti (līdakas, karpas u.c.);

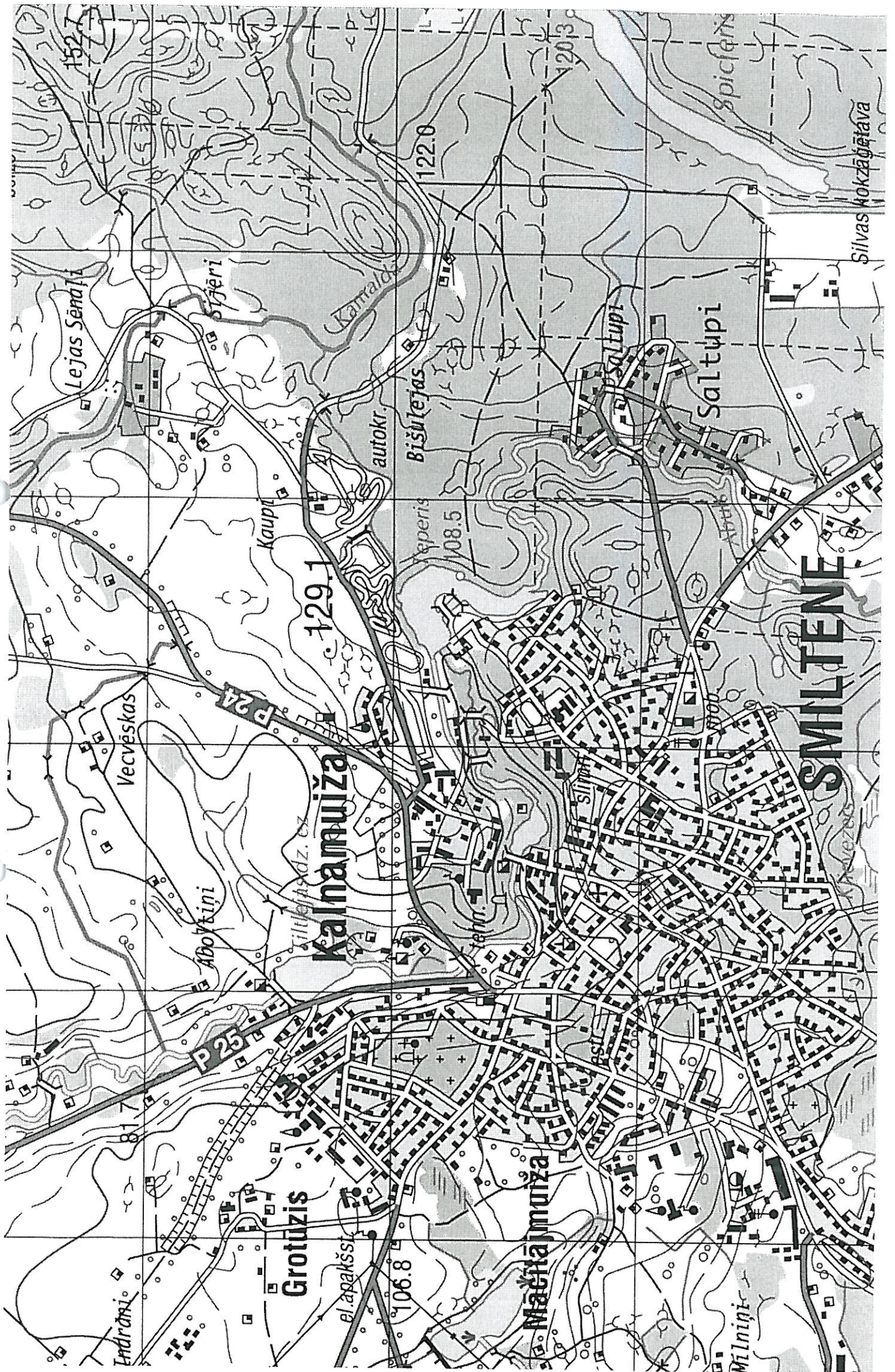
- noteikta atbildīgā pašvaldības vai Valsts vides dienesta pilnvarota persona, kas piedalās vides un zivju resursu aizsardzības un uzraudzības pasākumos;

- tiek veikti Valmieras reģionālās vides pārvaldes ieteikti pasākumi ūdenskrātuves ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanai vai saglabāšanai;
- makšķerniekiem tiek sniegti noteikti pakalpojumi, kas var ietvert makšķerēšanas vietu aprīkošanu u.c.

6.3. Zivju dzīves vides uzlabošana un to krājumu papildus aizsardzība

- Lai pastiprinātu makšķerēšanas kontroli un apkarotu iespējamo maluzvejniecību Vidusezerā, zivju krājumu aizsardzībā būtu vēlams iesaistīt pašvaldības pilnvarotas personas.

- Tā kā Vidusezerā ir pietiekami labi apstākļi zivju nārstam un attīstībai, tad nav nepieciešams veikt zivju dzīvotņu un nārsta vietu uzlabošanas pasākumus.

Kalnāmužiņa

SMILTENE

Grotūzis

Mačhāmužiņa

Saltūpi

Lejas Sēnāja

Vecvieskas

Abolājiņi

Kaupi

autokr.

Bišūtejas

Spicfāns

Silvas Kokzāģētava

152.7

122.0

120.3

129.1

108.5

106.8

81.7

Endrāni

el.apakšst.

Milniņi